

Хартія Європейських Зелених Керівні принципи Європейської Зеленої Партії

Прийнято на 2-му Конгресі Європейської Зеленої Партії
Женева, 13-14 жовтня, 2006 року

Хто ми є

Європейські Зелені горді обстоювати сталий розвиток людства на планеті Земля, тобто такий спосіб розвитку, що поважає права людини і будується на цінностях екологічної відповідальності, свободи, справедливості, різноманітності і ненасильства.

Зелені політичні рухи виникли в Європі, коли континент був розділений «холодною війною», за часів енергетичної кризи середини сімдесятих. На той час стало зрозуміло, що шлях економічного розвитку не був збалансованим і прирікав планету на смертельно небезпечні загрози. Існуючі політичні партії були неспроможні впоратись із цими викликами.

Ми походимо від багатьох соціальних рухів : екологічних і анти-ядерних, що зосереджені на зростаючих загрозах для нашої планети; ненасильницьких та миротворчих, що обстоюють альтернативні шляхи розв'язання конфліктів; феміністичних, що борються за реальну рівність жінок і чоловіків; рухів за свободу і права людини, що виступають проти диктаторських і авторитарних режимів; рухів солідарності із «третім світом», що виступають проти колоніалізму і за більш

збалансовані економічні відносини між Північчю і Півднем нашої планети; рухів боротьби проти бідності і за соціальну справедливість в наших власних суспільствах.

Від цих витоків Європейські Зелені прийшли до формування власної політичної сім'ї. Ми виступаємо за вільну, демократичну і соціальну Європу в мирному, справедливому і екологічно збалансованому світі. Ми захищаємо цінності справедливості, громадянських прав і свобод, солідарності, стійкого розвитку і можливості для кожного індивідуума керувати власним життям, вільним від страху.

Від початку Зелені обстоюють глобальність мислення і локальність дії . Для розвитку півробітництва на Європейському рівні у 1984 році було засновано координаційну структуру, котра 1993 перетворилась на Європейську Федерацію Зелених Партій. У 2004 вирішуючи завдання поглиблення співпраці Федерацію було трансформовано на Європейську Зелену Партію.

Європейські Зелені - частина прогресуючого глобального Зеленого руху.

Керівні принципи

Як керівні принципи, що визначають характер політичних дій членів Європейської Зеленої Партії можуть бути визначені такі :

Екологічна Відповідальність

Відповідальність за біосферу – центральна складова системи Зелених цінностей. Суспільство залежить від природних ресурсів, стану та стійкості планети і наш вищий обов'язок перед прийдешніми поколіннями – захистити цей спадок.

Ми жорстко обстоюємо настійну необхідність жити у відповідності із можливостям довкілля. Ми повинні підтримувати біологічну різноманітність і протидіяти глобальному потеплінню шляхом збалансованого використання відновлюваних ресурсів і обережного користування ресурсами не поновлюваними. Відповідальне ставлення до збереження біологічного різноманіття є критично важливим для забезпечення продовольством, охорони здоров'я та задоволення інших потреб зростаючого світового населення. Однак, незалежно від його практичної корисності, кожен із різноманітних видів життя на нашій планеті Зелені вважають таким, що має власну цінність і красу і тому заслуговує на захист.

Наша Європейська структура виробництва, споживання і торгівля почасти спричиняє до постійних нестатків більшості мешканців планети, екологічної деградації та кліматичної дестабілізації. Промислово розвинуті країни і ті, що розвиваються, не можуть більше відкласти дії на відповідь цим викликам. Нагальна потреба змін означає обов'язкове глибоке коригування усталених підходів, якщо ми прагнемо покласти край руйнівній експлуатації нашого спільного дому.

Політичний виклик, що стоїть перед нами, полягає у завданні зміни глобального способу життя таким чином, аби господарська і торгівельна політика слугували соціальним та екологічним завданням, а не лише економічним показникам. Наша відповідь - сталий розвиток, в рамках якого інтегровано екологічні, соціальні і економічні завдання задля загальної користі. Сталого розвитку можна досягнути лише через глобальне співробітництво задля подолання економічних суперечностей між розвиненими країнами, тими що розвиваються і новими економіками. Всі громадяни світу мають рівні права на спільне користування всесвітніми ресурсами і водночас несуть рівні зобов'язання щодо забезпечення цих прав для майбутніх поколінь. Зелені завжди прагнуть застосувати попереджувальний принцип. Ми ніколи не підтримаємо заходи, що потенційно загрожують шкодою людському здоров'ю чи стану довкілля. Однак, ми погодимось із затримкою здійснення нових запобіжних заходів в разі їхньої недостатньої вивченості. В будь-якій сфері діяльності - підтримки миру, енергетики, продовольства і сільського господарства, природничих наук, транспорту, технологій, медицини - рішення та дії повинні відповідати принципу найменшої шкоди.

Особливо це стосується ядерної енергетики. Зелені обстоюють Європу вільну від атому з-за цивільних і військових загроз, що їх він несе, із-за тягаря що він створює для майбутніх поколінь, з-за систем безпеки яких він потребує. Пріоритетним для Зелених є розвиток децентралізованих систем енергозабезпечення базованих на використанні поновлюваних джерел.

Свобода через Самовизначення :

• Індивідуальна автономія

Ми, Зелені, переконані, що всі людські істоти – незалежно від статі, віку, сексуальної орієнтації, етнічного походження чи фізичного стану - мають право на власний вибір, на вільне самовираження і творення власного життя. Ця свобода стосується не лише матеріальних складових людського життя; вона включає також його соціальний, культурний, інтелектуальний і духовний виміри.

Це невід'ємне право слід гарантувати законом і викладати в школах як основи організації наших суспільств. Його належить втілювати забезпечуючи права людей, аби всі жінки і чоловіки мали змогу забезпечити себе і свої родини, в разі необхідності – із наданням соціальної і матеріальної підтримки, достатньої для гідного життя і повноцінної участі в діяльності суспільства. Там, де це право належно не забезпечене, ми, Зелені, боротимемось за нього обстоюючи солідарність, освіту, співпрацю задля розвитку і захист від насильства, утисків і дискримінації.

• Інтегрована демократія

Наша віра в демократію ґрунтується на взаємному визнанні всіх індивідуумів, як рівних одне одному. Задля максимальної політичної ефективності процес ухвалені рішень має бути демократичним, доступним для участі, прозорим і повністю зрозумілим пересічним громадянам. Радикальні зміни задля сталого розвитку вимагають спільної відповідальності і справедливого розподілу її тягаря. Виборні представники зобов'язані надавати повну інформацію виборцям і постійно консультуватися із ними в процесі ухвалення рішень.

Ми повинні завжди мислити глобально, навіть діючи у окремо визначеному місці. Щоб гарантувати найвищий рівень громадської участі і корисності, право прийняття рішень має бути делеговане на найнижчий можливий рівень. З іншого боку, в разі необхідності дій на вищому рівні слід враховувати наслідки рішень для нижчих рівнів і поважати відмінності. Інтересам меншин необхідно приділяти адекватну увагою і забезпечувати захист.

Ми прагнемо до повсюдного зміцнення демократії в Європі, на місцевому, регіональному національному і наднаціональному рівнях. Ми хочемо посилити демократичну відповідальність і відповідальність багатосторонніх суспільних інститутів.

Розширене розуміння справедливості

Політика Зелених базується на засадах справедливості. Це зумовлює справедливий розподіл суспільного багатства, що, в свою чергу, вимагає особливої уваги до потреб найменш захищених верств.

Увага до найслабших має особливу важливість на глобальному рівні, де Європа несе особливу відповідальність за стимулювання економічного зростання в країнах, що розвиваються. Оскільки ми маємо звертатись до проблем світу, що змінюється, наше розуміння справедливості виходить далеко за межі традиційних підходів щодо перерозподілу. Зелені обстоюють соціальну справедливість, гендерну рівність, справедливі взаємини між поколіннями і справедливість на

глобальному рівні. Попри розбіжності, що виникають між цими вимірами на практиці, вони не повинні протиставлятися одне одному.

- **Соціальна справедливість** є гарантією доступу кожного до життєвих соціальних ресурсів: освіти, роботи і участі у демократичному процесі. Цей доступ має бути забезпечений перед лицем існуючих соціальних диспропорцій розвитку і захищений інституційно. Освіта є вирішальним чинником спроможності особи до формування свого власного життя.
Застосування наших трудових навичок надає нам змогу користатися плодами власної праці і в такий спосіб визначає основи нашої сутності. Участь у демократичному процесі є умовою замученості до суспільства і сприяння його подальшому прогресу.
- **Гендерна рівність.** Справедливість також означає гендерну рівність. Жінки і чоловіки мають рівний вплив на ухвалення рішень щодо розвитку суспільства.
Більше того, вони мають право прожити життя вільне від насильства. Ми, Зелені, прагнемо інституційно гарантувати рівність жінок удома, на роботі, в державній установі та в інших сферах.
Ми прагнемо гармонізації родинного і професійного життя для обох статей.
- **Справедливі взаємини поколінь.**
Девіз "Ми лише позичили цей світ у наших дітей" є нині актуальнішим, ніж будь-коли раніше. Сьогодні майбуття наших дітей знаходиться під загрозою. Справедливість між поколіннями означає насамперед зобов'язання старших передати молодшим нашу екологічну, соціальну і культурну спадщину молодше в збалансованому стані. З іншого боку це також включає зобов'язання молодшого покоління дбати про старих. Обопільні зобов'язання мають гарантувати повноцінну участь всіх поколінь у суспільному житті.
- **Глобальна справедливість.**
Справедливість є також нашим критерієм в міжнародному вимірі. В міру того, як глобалізована економіка єднає людей і збільшує наші взаємозалежності, цей моральний чинник також стає практичним імперативом. Сталий розвиток світу і універсальні права людини єднаються в ядрі нашого розуміння глобальної справедливості. Воно має зміцнитися структурою незалежного моніторингу для забезпечення спільної соціальної відповідальності і чесної торгівлі.

Справедливість потребує солідарності, відмови від дискримінації, а також громадянської участі. Солідарність сприяє становленню самоцінної особистості, дає змогу зміцнити громадянина замість того щоб опікуватись ним. Всі влади суспільства повинні діяти в партнерстві з громадянами задля створення і захисту інститутів зростання солідарності. З цією метою ми також прагнемо надавати підтримку мережам і громадам, котрі практикують взаємопідтримку.

Різноманітність, як обов'язкова умова

Розмаїття цивілізацій, суспільств і культур сформувалось завдячуючи диверсифікованості шляхів їхнього розвитку. Ми, Зелені, самі є продуктом злиття багатьох соціальних рухів, і ми вважаємо різноманітність життєво важливою умовою успіху, практично, в усіх сферах діяльності. Різноманітність підвищує гнучкість організацій і груп повсякчас, коли вони стикаються із

неочікуваними змінами. Вона є захистом від нетерпимості, екстремізму і тоталітаризму, джерелом натхнення та оновлення.

Людська різноманітність має багато вимірів : гендерний, соціальний, культурний, духовний, філософський, релігійний, лінгвістичний, економічний, етнічний, сексуальний, регіональний. Вона може виражатись індивідуумами або соціальними групами. Ми дбаємо про цю різноманітність, проте її ніколи не слід використовувати як підставу для оскарження універсальних прав.

Там, де люди поділяють певну обмежену територію, відмінності інколи легко сприйняти як загрози.

Навіть в найменших спільнотах сильні тяжіють до домінування, а слабші часто змушені підкорятися. Убезпечення різноманітності, таким чином, потребує взаєморозуміння і взаємоповаги, і (можливо, аж надто часто) активного захисту.

Ненасильство

Ненасильство формує основу філософських засад Зелених теорій і умови наших підходів до всіх проблем. Застосування сили в жодному випадку не є довгостроковим розв'язанням до будь-якого конфлікту між особами, соціальними групами чи державами. Основний Зелений принцип – засоби досягнення мети мають бути сумісні із самою метою. Таким чином, політичні завдання забезпечення миру і справедливості не можуть бути вирішені шляхом застосування силових засобів.

Насильство має не лише фізичну форму. Людська діяльність і глобальні економічні структури здатні позбавити людей їхніх прав і загострити соціальну несправедливість. Бідність є чи не найпідступнішою

формою насильства. В ім'я подолання бідності ми сприяємо міжнародним інституціям, що діють задля забезпечення економічної рівноправності і чийми пріоритетами є безпека людей та забезпеченість засобами для існування, так само як і дотримання глобальних норм захисту прав людини.

Оскільки збройні конфлікти тривають, ми переконані, що використання армії або поліції, як виокремлена стратегія, позбавлене перспектив. Зелені прагнуть зменшення військового втручання і впровадження цивільної концепції зовнішньої політики та політики безпеки. Це потребує розвитку потужних засобів запобігання конфліктам і цивільних інструментів їхнього подолання.

Однак Зелені визнають можливість звернення міжнародним співтовариством до силових дій, як до останнього ресурсу. В разі загрози масового насильства щодо цивільного населення миротворчих контингентів може бути виправдане як засіб стримування. В разі ж неуспіху превентивних засобів, військове втручання може бути необхідним. Звертання до військових засобів має бути зумовлене міжнародним правом і є легітимним лише за дотримання наступних умов:

- наявність мандату Ради Безпеки ООН;
- згода щодо того, що безпосередньою метою військового втручання є захист і збереження людських життів шляхом відвернення насильства;
- наявність політичної стратегії, що визначає обставини закінчення військового втручання та утвердження миру і стабільності.

Підсумок

Зелені усвідомлюють, що цінності екологічної відповідальності, свободи, справедливості, різноманітності і ненасильства можуть бути сприйняті (а, почасти, вже сприймаються) іншими політичними силами. Але для Зелених ці цінності є взаємозалежними і невіддільними. Як цілісний комплекс, як ідеологія вони визначають всі наші дії спрямовані на сталий, збалансований соціальний, культурний, екологічний і економічний розвиток наших суспільств на планеті. Ми дотримуємось їх не лише в зовнішніх стосунках, але й керуємось ними у власній політичній поведінці, а також у внутрішньопартійній діяльності.

Європейці були піонерами індустріалізації, котра й спричинила до багатьох найважчих глобальних проблем. Як громадяни одного з найбагатших континентів Землі, ми Європейці несемо основну відповідальність за зміну існуючих руйнівних тенденцій і запровадження альтернативних сталих моделей розвитку. При цьому слід усвідомлювати, що ці зміни не до снаги здійснити в межах лише окремих держав. Тож ми потребуємо співпраці до якої буде залучена вся Європа - від Дубліна до Тбілісі, від Гельсінкі до Лісабона, від Анкари до Рейк'явіка.

Можливості Євросоюзу сприятимуть такій співпраці, якщо:

- ЕС залишається відкритим для подальших розширень;
- реструктуризує себе в дійсно демократичний інститут;
- переорієнтовується на пріоритети екологічно і соціально збалансованої моделі розвитку;
- бере на себе власну частину глобальної відповідальності в рамках ООН та в співробітництві з іншими важливими організаціями такими, як ОБСЄ і Рада Європи за мирний і збалансований світ.